

Aarhus den 18. april 2025

Forældre til handicappet skolebarn foreslår billigere og bedre taxa/taxabus-kørsel, men Børn og Unge fastholder dyrere og dårlige forvaltning

I en konkret sag er der tale om, at en forælder til et handicappet barns kørsel til specialskole ønsker, at der skal bevilges mindre end lovgivningens minimumskrav – det vil Børn og Unge ikke! En ulogisk afgørelse af Børn og Unge fra marts 2025 om bevilling af kørsel til et handicappet barn betyder, at forvaltningen helt unødigt og i modstrid med Byrådets hensigt kommer til at bruge flere penge på taxakørsel. Da der findes adskillige tilsvarende børn med bevilget kørsel til og fra skole, ligger der store besparelser for kommunen i dette notat.

Da afgørelsen ifølge Børn og Unge ikke kan ankes, sendes den til Byrådets medlemmer. Ikke fordi der er brug for nye politiske beslutninger, men for at ansvarlige politikere får Børn og Unge til at forholde sig til de foreslåede besparelser og til at gennemføre en sagsbehandling, der er i overensstemmelse med lovgivningen og som følger Ombudsmandens guidelines for god forvaltningsskik.

Utroligt? Så læs her, hvor absurd og uden hold i den konkrete virkelighed Børn og Unge har håndteret sagen og smidt nogle af de mest udsatte borgere under bussen.

I en konkret afgørelse fra marts 2025 fratages et handicappet barn - der bor hos forældrene 7/7 - muligheden for at blive hentet og afleveret til og fra specialskole ved faderen hver anden uge. Denne kørselsordning har været bevilget af Børn og Unge i en årrække, og den har fungeret godt. Kørselsafstanden til specialskolen i Nordbyen er til faderen 17,0 km og til moderen 17,4 km. Forældrene bor begge i Sydbyen 4,8 km fra hinanden. Fremover kan barnet alle årets 200 skoledage ifølge en ny afgørelse fra Børn og Unge kun hentes og afleveres af kommunens kørselsordning på barnets folkeregisteradresse, som er hos moderen. Dette er ifølge Børn og Unge for at spare penge som konsekvens af Byrådets budgetbehandling i oktober 2023.

I afgørelsen og i en kommentar til forældrene begrundes Børn og Unge sin beslutning således: *"Det er korrekt, at der ikke er undersøgt om det er muligt at udføre kørslen til begge adresser, **da byrådets beslutning om serviceniveau for kørsel af skoleelever endegyldigt udelukker muligheden for at bevilge mere end lovgivningen foreskriver**"*.

Måske har Børn og Unge fejlagtigt troet, at man kan spare taxakørslen i den uge, hvor barnet bor hos faderen? Ovenikøbet giver forvaltningen gode råd til faderen om, at barnet kan blive trænet i offentlig bustransport i disse uger! Handicappet hos moderen; ikke-handicappet hos faderen?

Alternativet til, at der kun kan hentes og afleveres hos moderen, er jo ikke, at barnet ikke skal køres hver anden uge. Det handicappede barn skal køres 17,4 km til og fra Nordbyen til sin folkeregisteradresse i den sydlige del af kommunen hver dag, hvilket også er bevilget. De uger, hvor barnet er hos faderen, kan barnet blive hentet/bragt af forældrene de 4,8 km mellem deres adresser – aldrig de 17 km til Nordbyen! Eventuelt må forældrene i nogle tilfælde selv betale for en taxa mellem mor og far, hvis barnet ikke kan blive sat af på vejen hos faderen. Barnet kommer til at bruge bevillingen alle årets skoledage, uanset om det er hos moderen eller faderen. Kommunen kommer med sin nye afgørelse ikke til at spare en eneste krone af omkostningerne til transporterne.

Det absurde er, at den nye afgørelse til minimumsniveau, medfører, at kommunen kommer til at betale mere end ved at fortsætte den hidtidige ordning, som forældrene ønsker. Forvaltningen går tilsyneladende også ud fra, at aflevering på begge adresser altid er dyrere end aflevering på folkeregisteradressen, så forvaltningen henholder sig blindt til en regel i stedet for at lave en konkret vurdering. For nogle år siden hed denne sagsbehandling for skrankepaveri!

Til hjælp for Børn og Unge ser det relevante regnestykke således ud:

- Den nye afgørelse bevilger hentning/aflevering af barnet på folkeregisteradressen beliggende 17,4 km fra specialskolen på alle 200 skoledage! Barnet er bevilget $2 \times 17,4 \times 200 = 6.960$ km.
- Når barnet hentes/afleveres hver anden uge på folkeregisteradressen og hver anden uge hos faderen, hvorfra der kun 17,0 km hver vej, ser regnestykket således ud: $(2 \times 17,4 \times 100 \text{ km}) + (2 \times 17,0 \times 100 \text{ km}) = 6.880$ km.

I dette tilfælde, hvor forældrene bor relativt tæt på hinanden, er den nye afgørelse med minimumsreglen dyrere – 80 km ekstra taxa/taxabus kørsel - end at fortsætte den eksisterende ordning.

Det ligger naturligvis ikke i Byrådets politik, at en løsning, der er bedre for den handicappede og neutral/lidt billigere for kommunen, ikke kan effektueres - det skal den da ifølge god forvaltningsskik og ansvarlig omgang med skattekroner!

Går man som Børn og Unge blindt efter en regel om barnets folkeregisteradresse, så opfanger forvaltningen slet ikke de tilfælde, hvor den anden forælder bor tættere på specialskolen, og hvor der er penge at spare. Og dem er der mange af!

Lad os se på et eksempel med et handicappet barn med en 7/7 ordning, og som har bevilget kørsel til Vorrevangsskolen: Den ene forælder bor i Højbjerg, mens barnets folkeregisteradresse er hos den anden forælder i Beder. Ifølge Børn og Unges logik, så skal taxa/taxabussen på alle skoledage altid hente og bringe barnet på folkeregisteradressen i Beder. Afstanden fra Beder til specialskolen er 17,0 km. Med 200 skoledag i et skoleår giver det en samlet taxa-kørsel på $2 \times 17,0 \times 200 = 6.800$ km.

Hver anden uge kunne barnet jo hentes/afleveres hos den anden forælder i Højbjerg, som kun ligger 8,2 km fra specialskolen. Dette vil give en årlig kørsel på $(2 \times 8,2 \times 100) + (2 \times 17,0 \times 100) = 5.040$ km. I stedet for en besparelse kommer kommunen i dette tilfælde til at betale for en unødvendig kørsel i taxa/taxabus på hele 1.760 km årligt, fordi man insisterer på, at reglerne foreskriver, at barnet kun kan hentes/afleveres hos én af forældrene.

Dette løber op i et anseeligt årligt beløb afhængig af antal sager! Det er grotesk, at en tilsyneladende besparelse reelt er blevet til en merudgift for kommunen. Eksemplerne viser, hvorfor det altid er vigtigt med konkret, individuel sagsbehandling. Her er ikke tale om raketvidenskab – alene sund fornuft!

Forvaltningen har ikke har lavet disse enkle regnestykker overhovedet, for man henholder sig alene til, at *"byrådets beslutning om serviceniveau for kørsel af skoleelever endegyldigt udelukker muligheden for hentning/aflevering på to adresser"*. Gad vide, hvor mange der er af denne slags kørsels-afgørelser (der ikke kan ankes) fra Børn og Unge, hvor skattekroner bortødsles? Statistisk set må der være mange tilfælde med delt forældremyndighed for et handicappet barn, hvor kommunen ikke kun misser en besparelse på transport - men ovenikøbet betaler for meget!

Udover økonomi, så er Børn og Unges afgørelse yderligere belastende for det handicappede barn og barnets familie. Hver anden uge skal det handicappede barn om morgenen transporteres internt fra faderen til moderen, hvor taxaen vil ankomme. Samtidig skal øvrige børn igennem morgenrutiner og sendes godt afsted i deres daglige dont. Tilsvarende om eftermiddagen, hvor barnet så bliver sat af taxaen hos moderen, og derefter skal videre til faderen. Dette er hård kost! Alene transporten intern for forældrene kan løbe op i et par tusinde km kørsel i privatbil samtidig med, at kommunens udgifter til taxa/taxabus også stiger – man fattes ord for dette spild af skattekroner og manglende hensyntagen til de familier, vi som samfund har et særligt ansvar overfor!

Afgørelsen er på flere punkter ikke dækkende for, hvad Ombudsmanden betegner som god forvaltningskik, og den er at betragte som ugyltig

Der er væsentlige problemer med Børn og Unges sagsbehandling. Som myndighed kan det være hensigtsmæssigt en gang imellem at opfriske, hvem man er til for, hvad der er god forvaltningskik, og hvordan man overfor sine borgere gennemfører Byrådets beslutninger og politikker.

Folketingets ombudsmand har på nettet en guide med normer og principper for, hvordan myndigheder bør opføre sig overfor borgere <https://www.ombudsmanden.dk/find-viden/myndighedsguiden>.

”Myndighederne har ansvaret for at oplyse en sag tilstrækkeligt, inden de træffer afgørelse – det er et grundlæggende princip i forvaltningsretten. Princippet kaldes oftest officialprincippet eller undersøgelsesprincippet. Det er ikke lovfæstet, men er udtryk for en almindelig retsgrundsætning. Formålet med officialprincippet er at understøtte, at der træffes materielt lovlige og rigtige afgørelser. Hvis en sag er utilstrækkeligt oplyst, kan det betyde, at afgørelsen må tilsidesættes som ugyltig. Det kan også betyde, at sagen må genoptages, så de manglende undersøgelser kan blive foretaget”.

Børn og Unge har desuden som udgangspunkt pligt til at skønne konkret og individuelt. Dette indebærer, at alle relevante omstændigheder skal inddrages i afvejningen. Forvaltningen kan som udgangspunkt ikke selv opstille en fast regel og følge den i alle tilfælde, ligesom en internt udviklet praksis ej heller må følges ufravigeligt.

I den konkrete afgørelse skriver Børn og Unge, at forvaltningen ikke har undersøgt, om det er muligt indenfor de nye minimumsregler at udføre kørslen til begge adresser. Begrundelsen for afgørelsen **er ene og alene**, ”at byrådets beslutning om serviceniveau for kørsel af skoleelever endegyldigt udelukker muligheden for at bevilge mere end folkeskolelovens §26 foreskriver”. Her begår Børn og Unge desværre flere fejl, hvoraf én er særligt graverende. **Forældrene søger nemlig ikke om mere end loven foreskriver, men om mindre!**

Afstandene fra specialskolen til forældrenes adresser er stort set ens – dog en anelse kortere til faderens. Hvis Børn og Unge havde lavet sin sagsbehandling i overensstemmelse med de beskrevne gode forvaltningsskikke om, at oplyse sagen tilstrækkeligt og ikke sætte skøn under regel, ville Børn og Unge have indset, **at der ingen begrundelse – som i slet ingen - er for at ændre den hidtidige kørselsordning**. Det koster jo ikke mere at fortsætte den eksisterende ordning – tværtimod - så hele problemstillingen er et resultat af, at Børn og Unge ikke har foretaget en samlet, konkret vurdering!

Hertil kommer, at Børn og Unge i sin afgørelse henviser til §26 stk. 1 i Folkeskoleloven. Denne paragraf omhandler den generelle, kommunale forpligtigelse for transport. Men aktuelt er tale om et handicappet barn, som specifikt er omtalt i stk. 2, som forvaltningen i sin sagsbehandling slet ikke har forholdt sig til! For at opfylde stk. 2, må kommunen sørge for befordring af elever, der på grund af sygdom eller handicap kun er i stand til at følge den almindelige undervisning i folkeskolen, hvis eleven

befordres til og fra skole. Her forventes, at kommunen efter forhandling med forældrene sørger for den nødvendige befordring på den efter forholdene mest hensigtsmæssige måde.

Har der været forhandling med forældrene om at sørge for en nødvendig og hensigtsmæssig transport? Nej! Har der været en konkret sagsbehandling? Nej. Har sagen været fuldt oplyst inden forvaltningen traf sin afgørelse? Nej! Er sagen afgjort ud fra den korrekte lovhenviisning? Nej!

Børn og Unge sagsbehandling er mangelfuld, utilstrækkelig, fejlbehæftet, og dets afgørelse er at betragte som ugyldig.

Gå på jagt efter besparelser i tilsvarende afgørelser

Vigtigt i et større økonomisk og menneskeligt perspektiv er det, at Børn og Unge gennemgår sine afgørelser i tilsvarende sager. I de tilfælde, hvor en individuel sagsbehandling viser, at folkeregisteradressen i forhold til specialskolen ligger længere væk eller er lig med afstanden til den anden forælder, så skal den bedste og billigste løsning selvfølgelig vælges: den er, at barnet i sådanne tilfælde hentes/afleveres hos begge forældre. En fordel for både kommunen, for barnet og dennes familie.

Byrådet har næppe forestillet sig Børn og Unge ulogiske, fordyrende måde at føre Byrådets beslutning om besparelse ud i livet på. De handicappede børn fortjener bedre, og det var Byrådet også opmærksomme på. Ved behandling af sagen om budget 2024-2027 i oktober 2023 indledte borgmesteren således:

"Som byråd har vi ansvaret for at tage fat, også når det er vanskeligt. Og vi har en opgave med at vide, hvor der er behov for hjælp og reagere på det, ved at afsætte midler i vores budget til at løse de udfordringer, der er. Vi har en forpligtelse over for de mennesker, der har de største behov. Mennesker med handicap eller fysiske udfordringer, socialt udsatte, hjemløse, ældre og ikke mindst børn i risiko for mistrivsel".

Kommunen kan lande sagen og få en god, fremadrettet løsning og spare penge!

Det kræver **ikke** fornyede politiske beslutninger at finde en god løsning for alle. En god løsning fordrer blot, at forvaltningen går sine allerede meddelte afgørelser på området igennem og ud fra en individuel behandling og god forvaltningsskik sørger for at rette op i de tilfælde, hvor folkeregisteradressen er lig med eller længere væk fra specialskolen end den anden forælders adresse. Disse afgørelser bør ændres straks for at spare penge for kommunen og for at fjerne en unødigt belastning for den handicappede og familierne! Den bedste og billigste løsning er i disse tilfælde helt åbenbar, nemlig at barnet hentes/afleveres hos begge forældre til gavn for kommunens økonomi, de involverede børn og deres forældre.

Ved at gå sagerne igennem kan forvaltningen også få et overblik over de tilfælde, hvor den ene forældres adresse er længere væk fra skolen end folkeregisteradressen. Dette overblik viser så det reelle besparelspotentiale, der er i beslutningen om at følge minimumsreglerne. Den dygtige forvaltning ville have haft dette tal med i konsekvenserne, da den lavede sin indstilling om budgetbesparelserne, som Byrådet behandlede i oktober 2023!
